

# BISERICA SI SCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLĂRĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

## ABONAMENTUL:

Pe un an . . . . . 100 Lei  
Pe jumătate de an . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminica.

## REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada Eminescu N-rul 18.  
Telefon pentru oraș și județ: 266.

## Privind ogoarele coapte!

Se spune, că oamenii de la munte sunt mai religioși, mai lăuntrici, mai meditativi, fiindcă natura grandioasă, care îi încunjoară zilnic, îi impresionează, îi mișcă, și le dă mai degrabă conștiința micimei și a slăbiciunii omenești. Nu-i lucrul de toate zilele să vezi în plină vară, vârfuri de munți acoperiți cu zăpadă, care î-ți aduc aminte că după tinereță cu flori vine bătrâneță cu dureri și cu neputințe. Nu e cu puțință să nu te ogoești, când vezi cât de ușor cade la pământ stejarul cu fruntea în nori dacă să năpustește asupra lui un vânt mare. Comparația între tine care ești așa slab, și între stejarul puternic, care cade și el atât de ușor, vine dela sine, și te mai potolește în ambiția-ți de a răsturna lumea. Dar dacă codrii negrii de verdeață și munții cu sprâncenele până în ceriuri, te învață multe, nici șesul nostru nu este mai prejos când e vorba să înveți și dela el ceva.

Cât vezi cu ochii e numai o mare galbenă ca aurul. O armată cu miriade de soldați toți în poziție de drepti, cari se închină neîncetat lui Dzeu.

La cel mai mic vânt spicile î-și pleacă capetele și se roagă lui Dzeu, dând lecție cuminte oamenilor. În ființa lor nu e numai bunătațe, numai frumsețe, numai altruism în superlativul grad, azi mâne le taie capetele fără milă coasele și sărmanele spice ca niște ingeri nevinovați potolesc foamea, nu plâng, nu injură, nu blastă, ci în o sfântă tăcere î-și fac datorința de a susține viața oamenilor. Și acum priviți oamenii și îi comparați cu spicile câtă bunătațe și câtă milă este înrânșii. Spicile se roagă zilnic și se pleacă înaintea lui Dzeu la cea mai lină boare, și oamenii, vin peste ei furtuni, trăsnete și capetele lor tot nu se pleacă. Spicile, în cari noi suntem obicinuiți dela cel mai învățat până la cel mai neînvățat să vedem numai și numai paie și

boabe, aduc jertfa supremă de a face cu puțință viața și ce dăm noi oamenii pentru înfrumusețarea și pentru fericirea lumii?!

Vai ce departe stau în preț atâția oameni față de paiele acestea. Cât zgomot, câtă plângere, câtă îndârjire la tine omule când trebuie să faci și tu o mică jertfă pentru binele, nu al omenimei nu al neamului, ci pentru binele fratelui ori a vecinului tău.

Paiful cu spic, care și el iubește soarele și somnul legănat printre flori, cade la pământ fără multă tânguire, pentru binele tău și tu când î-ți vine rândul să spui măcar o vorbă bună și cuminte nici aceea nu o faci, mai bine spui o vorbă rea și veninoasă. Țăran ori domn când treci pe lângă spice oprește-te și te odihnește puțin la tulpina lor, compară-te cu ele și sorbi și tu din puterea și din frumusețea lor.

Și acum să trecem, cu jumătate de pas numai, din poezie în câmpul prozei reci și nemiloase. Când a fost vorba de împărțirea pământului între credincioșii noștri, noi preoți cari trăim în mijlocul poporului, am simțit toată puterea setei groaznice după pământ. Și de astădată tot focul toate izbiturile de ciocan uriaș cari nu pot să rămână când e vorba de satisfacerea unei dorințe de veacuri a poporului de „Noi vrem pământ„ au trecut și prin sufletele noastre a preoților. Noi am fost și suntem trași la socoteală din toate părțile. Dar, mulțămii lui Dzeu, tot nouă preoților, ne-a rămas rolul admirabil și greu, de a da viață pământului împărțit între credincioși.

Fără îndoială, în pământ zace „toată mărirea și toată puterea“ dar arta este să ști să le scoți de acolo.

Preoți cu crucea în frunte aide mergeți iarăși voi înainte și arătați poporului, că pământul ori cât ar fi el de lung și lat este *un capital mort*, dacă lipsește aceia ce-i dă viață și preț. Deschideți iarăș sfintele evanghelii și la lumina unui slab opaiț frământați bine vechile și noile cărți de învățătură înțeleaptă ca să știți cum să îndemnați poporul *la muncă* fiind-

că fără *muncă* pământul nu are preț.

Cealaltă lume a făcut munca brută, noi trebuie să facem munca sufletului fără de care munca brută are puțină valoare. Poate ne va costa zeci de ani de muncă și de suferință până când vom putea să facem tot atât de mare focul dragostei pentru muncă în inima poporului cum a fost de mare focul dorinței după pământ a acestui popor. Să pornim o luptă sfântă și să facem să înțeleagă poporul nostru că pământul este mort și că munca și iarăși munca, îi dă viață. Luxul, beția și celelalte patimi pe care se duc anual sute de milioane din buzunarul poporului și din energia lui, să le topim în mijloacele lui de muncă.

Munca va fi grea fraților dar să nu desperați fiindcă, pe noi istoricii și poporul ne răsplătește odată la o sută sau două sute ani dar și atunci spun puțin, dar numai bine.

Aide mergeți înainte preoți, ținta e grea dar e luminoasă, frumoasă și sigură.

Un popor poate să țină pământul cu două arme numai, o armă este *lucrul*, *munca* și a doua atmosfera de sfințenie cu care încunjură poporul pământul.

Învățați poporul să ghicească sub pământ sângele și oasele strămoșilor, iar pe pământ în dosul codrilor pădurilor și a spicelor puterea lui Dumnezeu fără de care toate s'ar ofeli și s'ar învechi ca o haină. Puterea și mărirea toată vine din pământ dar cu ocrotirea și purtarea de grijă alui Dumnezeu. Aceasta credință să o infiltrăm în sufletul poporului nostru.

Și nu acum, nu vă temeți, ci după sute ani vor spune, puțini înțelepți ai neamului, prin biserică prin preoți s'a făcut *unitatea neamului* și tot așa și *cultura* lui și *fixarea* lui pe pământul carele să cheamă românesc.

Dr. Ștefan Cioroian,  
protopop.

## „Doi prietenii mei sunteți“.

(Meditație.)

(Ioan. XIV, 14.)

Trilurile măestre ale priveghitoarei mă trezără din somn. O prietenie discretă se încinsese între dânsa și florile din grădinița casei noastre. Priveghitoarea venia zilnic, seara și dimineața să desfăteze pe prietenile sale, suavele flori, cari erau bucuroase de această tovarășie. Venea și se așeza pe umbroasele crăci ale calsului din grădiniță. Niciodată nu s'ar fi așezat pe creanga vre-unui trandafir sau pe pajiștea plină de lăcrimioare, de garofițe și viorele tu-pilite, ca să nu le atingă și să nu le cauzeze vre-o supărare.

Acolo sus părea o regină maiestooasă, stăpânind pământul și văzduhul. Prin multe feluri de melodii își

povestea bunelor sale prietene durerea precum și mi-cile sale bucurii. Florile gingașe ascultau răpite oare-cum pe sincera lor prietenă. Nu se temeau de dânsa că le va schingui, sau rupe, după obiceiul oamenilor. Împreună și libere de orice griji se bucurau de ar-așta soarelui și de lumina lunii.

Când venea priveghitoarea, florile păreau mai ve-sele. Trandafirii roșii și albi și galbeni și în toate co-lorile se plecau în semn de bineventare. Bujorii și macii cu obraji de sânge păreau și mai roșii de răsul bucuriei. Betonile multicolore și liliacii își îm-prăștiau parfumul cu mai multă risipă, ca de obicei, întru slava prietenei lor.

Mireasma florilor și cântecul priveghitoarei se'năltau spre zările eterice din văzduh, ca o rîngăciune cucernică săvârșită în lumea celor necuvântătoare. Era atâta mister în această amicitie! Mă bucuram de ea cu naivitatea și sinceritatea unui copil.

Într-o dimineață florile noastre păreau mai abă-tute. O lăncezeală de neînțeles le cuprinsese. Mereau așteptam priveghitoarea să vie, dar ea nu venea. So-si în fine noaptea ca un fur. Ce minunată noapte de Mai eral Luna își picura argintul peste tristețea flo-rilor adormite. Grădinița ne părea pustie. Lipsea acel cântec dulce, care să dea viață cadrului pitoresc. Regretam nemărginit de mult, lipsa musafirului nostru de toate zilele.

Foarte de dimineață, când aurora își ducea de-degetele stacojii să-și netezească părul mătăsoș în-curcat de zefir și să-și șteargă fața somnoroasă, na-into de a se usca lacrimile mărgăritarelor și ale sua-velor sale tovarășe depă pajiștea din grădiniță, iată priveghitoarea colo sus, la locul său obișnuit. Nicio-dată mi-s'a părut că n'a cântat atât de duos, ca în dimineața aceea. Din accentele sale apăsate se cuno-ștea, căința, pentru pierderea sa cea nesocotită de ieri. Era victima unei amăgiri. Cucul zglobiu și cu mierla șugubeată o luară de minți să părăsească grădinița cu flori și să meargă în crângul primitiv. Acolo era să fie aleasă împărăteasă a paserilor.

Într'un moment de slăbiciune sufletească cinstea se i-se îmbie o ispită se plece. A și plecat. Ajunsă în codru începu cântecele sale măestre. Se adunară paserile toate. Unele se cotiră, altele răsău cu hohot de răsuna codrul. Câteva mai politicoase în cântări dulci își ascundeau nemulțumirea.

Grabnic simți priveghitoarea nesinceritatea ace-stor tovarășe și după un cântec sărbătoreșc plecă, Da a plecat napoi la grădinița cu flori. Acolo o priveau florile cu bucurie. Nimeni nu-i precupeția vrednicia. Bucuria și durerea sa erau împărtășite cu sinceritate de prietenile sale.

Florile înțelegând taina împărtășită începură s'o iubească și mai mult. Din ziua aceea priveghitoarea zilnic, seara și dimineața, ne desfăta cu trilurile sale măestre; adese trezindu-ne din somn. Era ceva atât de duos și eteric în această amicitie.

În timp ce prietenia florilor îmi absorbi atenția, o ușoară melancolie mă cuprinsese. Un glas venit din adâncimea subconștientului meu sufleteșc mă apostrofă: „Ascultă tinere! Prietenia noastră omenească este mai puțin perfectă, decât amicitia florilor cu priveghitoarea. Prietenia, care este o formă a iubirii, deci o formă de manifestare a Spiritului Universal în lume, voi oa-menii ați travestit-o, îmbrăcându-o în peștrițele voa-ștre interese omenești, trecătoare ca și voi lumea, în care v'ați depus întreaga credință și nădejde. În loc, ca să aveți în prietenie un scut împotriva asperității

vieții și un motiv de înălțare spre Dumnezeu, voi ați prefăcut-o într'un nou mijloc de degradare a ființii voastre, ați făurit din ea un nou instrument de exploatare a intereselor voastre irologice. O oameni nemintâși! Ați uitat că aveți și suflet. Iar sufletul fără iubire n'are viață.

Tinere! Părerea ta de rău nu este îndreptățită. Voi oamenii purtați vina imperfecțiunii voastre!

Eră atâta dreptate în muștrarea aceluia glas tainic. De fapt, supunând amicitia observației, așa cum se consideră azi, o afli înconjurată de perfidie, de adulter, de invidie, de nepotism și de celelalte proptele subrede ale ei. Imi dedeam perfect seama, că oamenii vremurilor moderne, cu greu își păstrează echilibrul sufletesc în amicitie. Rangurile, averile, onorurile și celelalte accesorii ale vieții îndepărtează pe oameni de amicii lor de odinioară. Numai foarte puțini au tăria sufletească a independenței de a se reîntoarce la tovarășii lor de idei și năzuinți comune de odinioară. Înțelegeam acum bine, rostul amicitiei văzută pe sinceritate și stimă reciprocă. Înțelegeam în fine, pentru ce acest sentiment nobil îl descoperi în toate acțiunile mari umane. Aflai în fine că prietenia a promovat religiile, literale, artele, și aproape toate domeniile de manifestare ale spiritului uman.

Acolo unde banul și ajutorul material n'a răzbit acolo a venit sufletul cu prietenia, desăvârșind opera respectivă.

Am experimentat din plin, sufletește, cuvintele Mântuitorului Hristos adresate sf. Apostoli: „Voi prietenii mei sunteți”. (Ioan XIV. 14.) și iarăși alte cuvinte ale Sf. Scripturi: „Amicul adevărat mai tare, decât fratele se lipește de tine”! (Prov. XVIII. 24.)

Pr. Ștefan R. Lungu

## Adunarea eparhială.

### Ședința V-a

S'a ținut în 4 Mai 1926 la orele 4 d. m. Președinte: P. S. Sa părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa. Notar: Simion Stana.

Nr. 46. Comisia epitropească, prin raportorul Pavel Dîrlea,, citește raportul general al Consistorului No. 1552/1926 ca senat epitropească, despre activitatea sa pe anul 1925.

La propunerea comisiei,

Sinodul ia acest raport la cunoștință atât în general cât și în special. Aprobă ștergerea, respective amortizarea sumelor neincasabile de lei 156479.12 cuprinse sub poziția a. b. c. d. e

Nr. 47. Se citește raportul Consistorului No. 1573/1926, despre controlarea și administrarea averilor bisericesti în parohii. Comisia propune, iar

Sinodul ia cu plăcere la cunoștință acest raport. Constatându-se că, socoțile restante, în decursul anului trecut, s'au împuținat, rămâne ca și în anul acesta, să se stăruie ca parohiile să n'aibă socoți restante.

Nr. 48. Raportorul prezintă raportul special No. 1101/1926, al Consistorului, despre starea fondurilor și fundațiilor, precum și a depozitelor de cassă cu starea lor, dela finea anului 1925, precum urmează:

### I. Fondul general și buget.

Starea dela finea anului 1924	Lei	257.662.83 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Intratele și venitele în anul 1925,	„	4.546.211.48
laolaltă:	Lei	4.803.874.31 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Eșitele și speșele în anul 1925	„	4.502.178.12 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Starea la finea anului 1925	Lei	301.690.19

### II. Fondul instruct. episcopesc.

Starea dela finea anului 1924.	Lei	203.450.32
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	480.959.34
laolaltă:	Lei	684.409.66
Eșitele și speșele în anul 1925	„	88.979.30
Starea la finea anului 1925	Lei	595.430.36

### III. Fondul seminarial.

Starea dela finea anului 1924	Lei	305.482.80
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	215.069.25
laolaltă:	Lei	520.552.05
Eșitele și speșele în anul 1925	„	113.449.33
Starea la finea anului 1925	Lei	407.102.72

### IV. Fondul pentru promovarea relig.

Starea dela finea anului 1924	Lei	25.180.04
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	3.492.31
laolaltă:	Lei	28.672.35
Eșitele și speșele în anul 1925	„	2.223.75
Starea la finea anului 1925	Lei	26.448.60

### V. Fondul capelei din Arad-Gai.

Starea dela finea anului 1924	Lei	264.44
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	37.36
laolaltă:	Lei	301.80
Eșitele și speșele în anul 1925	„	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	301.80

### VI. Fondul bibliotecii preparandiale.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.199.89
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	173.81
laolaltă:	Lei	1.373.70
Eșitele și speșele în anul 1925	„	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	1.373.70

### VII. Fondul sinodal-Congresual.

Starea dela finea anului 1924	Lei	23.228.95
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	6.604.95
laolaltă:	Lei	29.833.90
Eșitele și speșele în anul 1925	„	239.40
Starea la finea anului 1925	Lei	29.594.50

### VIII. Fondul Patrichie-Popescu.

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.813.58
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	262.72
laolaltă:	Lei	2.076.30
Eșitele și speșele în anul 1925	„	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	2.076.30

### IX. Fondul Iosif Popovici-Paffy.

Starea dela finea anului 1924	Lei	27.139.89
Intratele și venitele în anul 1925 „	„	3.928.81
laolaltă:	Lei	31.068.70
Eșitele și speșele în anul 1925	„	265.30
Starea la finea anului 1925	Lei	30.803.40

**X. Fondatiunea contelui Andrei Forray.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.627.37
Intratele și venitele în anul 1925	"	235.63
laolaltă:	Lei	1.862.—
Eșitele și speșele în anul 1925	"	— —
Starea dela finea anului 1925	Lei	1.862.—

**XI. Fondatiunea contelui Coloman Almdsy.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.851.14
Intratele și venitele în anul 1925	"	268.26
laolaltă:	Lei	2.119.40
Eșitele și speșele în anul 1925	"	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	2.119.40

**XII. Fondatiunea Gavril Faur, Oradea-mare.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	11.903.40
Intratele și venitele în anul 1925	"	5.876.73
laolaltă:	Lei	17.780.13
Eșitele și speșele în anul 1925	"	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	17.780.13

**XIII. Fondul diecezan de asigurări.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	137.545.07
Intratele și venitele în anul 1925	"	119.410.20
laolaltă:	Lei	256.955.27
Eșitele și speșele în anul 1925	"	92.305.38
Starea la finea anului 1925	Lei	164.649.89

**XIV. Fondul pentru înființarea unui gimnaziu.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	26.179.92
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.789.78
laolaltă:	Lei	29.969.70
Eșitele și speșele în anul 1925	"	255.90
Starea la finea anului 1925	Lei	29.713.80

**XV. Fondatiunea Teodor Papp din Cecheș.**

Starea dela finea anului 192	Lei	460.298.11
Intratele și venitele în anul 1925	"	271.773.62
laolaltă:	Lei	732.071.73
Eșitele și speșele în anul 1925	"	229.943.75
Starea la finea anului 1925	Lei	502.127.98

**XVI. Fondatiunea Ana Iorgovici-Ebeșfalvai.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	14.319.64
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.618.56
laolaltă:	Lei	17.938.20
Eșitele și speșele în anul 1925	"	1.299.—
Starea la finea anului 1925	Lei	16.639.20

**XVII. Fondatiunea Elena Ghiba-Birta.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	88.323.75
Intratele și venitele în anul 1925	"	15.784.50
laolaltă:	Lei	104.108.25
Eșitele și speșele în anul 1925	"	4.149.60
Starea la finea anului 1925	Lei	99.958.65

**XVIII. Fondul de pensuni comun cu Eparhia Orăzii-mari.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	941.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	— —
laolaltă	Lei	941.50
Eșitele și speșele în anul 1925	"	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	941.50

**XIX. Fondul bisericesc-clerical.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	184.751.13
Intratele și venitele în anul 1925	"	81.203.69
laolaltă:	Lei	265.954.82
Eșitele și speșele în anul 1925	"	54.454.30
Starea la finea anului 1925	Lei	211.500.52

**XX. Fondul școlar și aucta.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	64.985.84
Intratele și venitele în anul 1825	"	27.775.14
laolaltă:	Lei	92.760.98
Eșitele și speșele în anul 1925	"	13.771.80
Starea la finea anului 1925	Lei	78.989.18

**XXI. Fondatiunea de știpendii Balla.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	16.667.26
Intratele și venitele în anul 1925	"	2.384.54
laolaltă:	Lei	19.051.80
Eșitele și speșele în anul 1925	"	2.162.80
Starea la finea anului 1925	Lei	16.889.—

**XII. Fondul diecezan preoțesc.**

Starea dela finea anului 1926	Lei	3.099.679.46
Intratele și venitele în anul 1925	"	2.023.404.36
laolaltă:	Lei	5.123.083.82
Eșitele și speșele în anul 1925	"	574.592.45
Starea la finea anului 1925	Lei	4.548.491.37

**XXIII. Depozite de cassă.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.805.232.83
Intratele și venitele în anul 1925	"	1.396.084.02
laolaltă:	Lei	3.201.316.85
Eșitele și speșele în anul 1925	"	1.080.483.70
Starea la finea anului 1925	Lei	2.120.933.15

**XXIV. Fondul comunelor mixte pt. despărțire ierarhică.**

Starea dela fine anului 1924	Lei	13.090.03
Intratele și venitele în anul 1925	"	12.880.04
laolaltă:	Lei	25.970.07
Eșitele și speșele în anul 1925	"	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	25.970.07

**XXV. Ajutorul de stat pentru preoți.**

Starea dela finea anului 1624	Lei	54.938.26
Intratele și venitele în anul 1925	"	9.101.775.68
laolaltă:	Lei	9.156.713.94
Eșitele și speșele în anul 1925	"	8.128.076.70
Starea la finea anului 1925	Lei	1.028.637.24

**XXVI. Fondatiunea Mitra Ungurian.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	6.098.70
Intratele și venitele în anul 1925	"	648.80
laolaltă:	Lei	6.747.50
Eșitele și speșele în anul 1925	"	61.30
Starea la finea anului 1925	Lei	6.686.20

**XXVII. Fondatiunea Ștefan Antonescu.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	317.125.27
Intratele și venitele în anul 1925	"	41.412.73
laolaltă:	Lei	358.538
Eșitele și speșele în anul 1925	"	2.977.80
Starea la finea anului 1925	Lei	355.560.20

**XXVIII. Iosif Goldiș.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	51.222.35
Intratele și venitele în anul 1925	"	33.864.50
laolaltă:	Lei	85.086.85
Eșitele și spesele în anul 1925	"	22.819.90
Starea la finea anului 1925	Lei	62.266.95

**XXIX. Fondatiunea Ioan Mețian episcop și tipografia.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.396.596.32
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.820.310.70
laolaltă:	Lei	5.216.097.02
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.402.909.78
Starea la finea anului 1925	Lei	1.813.997.24

**XXX. Fondatiunea Teodor Feier, Bonțești.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	28.521.97
Intratele și venitele în anul 1925	"	4.128.78
laolaltă:	Lei	32.650.75
Eșitele și spesele în anul 1925	"	278.75
Starea la finea anului 1925	Lei	32.372.—

**XXXI. Fondatiunea Dr Iuliu T. Mera, Șiria.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	54.793.10
Intratele și venitele în anul 1925	"	9.944.18
laolaltă:	Lei	64.737.28
Eșitele și spesele în anul 1925	"	2.471.65
Starea la finea anului 1925	Lei	62.265.63

**XXXII. Fondul cult. al Consistorului din Arad.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	69.701.40
Intratele și venitele în anul 1925	"	9.691.30
laolaltă:	Lei	79.392.70
Eșitele și spesele în anul 1925	"	5.944.30
Starea la finea anului 1925	Lei	73.448.40

**XXXIII. Fondul librăriei diecezane.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.263.083.93
Intratele și venitele în anul 1925	"	3.139.349.49
laolaltă:	Lei	4.402.433.42
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.002.310.09
Starea la finea anului 1925	Lei	1.400.123.33

**XXXIV. Fondul școlii civile de fete și internat.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	276.909.29
Intratele și venitele în anul 1925	"	232.575.83
laolaltă:	Lei	509.485.18
Eșitele și spesele în anul 1925	"	12.515.30
Starea la finea anului 1925	Lei	496.969.82

**XXXV. Fondul special de pensuni al funcționarilor Consistorului din Arad.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	454.609.11
Intratele și venitele în anul 1925	"	681.581.49
laolaltă:	Lei	1.136.190.60
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.819.13
Starea la finea anului 1926	Lei	1.132.371.47

**XXXVI. Fondatiunea Emanuil Ungurianu.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	247.573.31
Intratele și venitele în anul 1925	"	24.609.74
laolaltă:	Lei	272.183.05
Eșitele și spesele în anul 1925	"	15.300.60
Starea la finea anului 1925	Lei	256.882.45

**XXXVII. Fondul de burse al Episcopului Ioan I. Papp.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	1.000.882.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	152.729.08
laolaltă:	Lei	1.153.011.58
Eșitele și spesele în anul 1925	"	3.682.50
Starea la finea anului 1925	Lei	1.149.929.08

**XXXVIII. Depozitul Alumneului din Beiuș.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	236.—
Intratele și venitele în anul 1925	"	345.50
laolaltă:	Lei	581.50
Eșitele și spesele în anul 1924	"	581.50
Starea la finea anului 1925	Lei	— —

**XXXIX. Fondul pentru promov. cultur. relig. comun cu Eparhia Orăzii mari.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	9.699.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	— —
laolaltă:	Lei	9.699.50
Eșitele și spesele în anul 1925	"	279.—
Starea la finea anului 1925	Lei	9.420.50

**XL. Fondul de asigurări com. cu Oradea-mare.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	26.189.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	1.385.20
laolaltă:	Lei	27.574.70
Eșitele și spesele în anul 1925	"	200.—
Starea la finea anului 1925	Lei	27.374.70

**XLI. Fondul bisericesc comun cu Oradea-mare.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	492.858.91 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Intratele și venitele în anul 1925	"	264.621.98
laolaltă:	Lei	757.480.89 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Eșitele și spesele în anul 1925	"	72.704.97
Starea la finea anului 1925	Lei	684.776.92 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>

**XLII. Fondul preoțesc comun cu Oradea-mare.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	516.336.10 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Intratele și venitele în anul 1925	"	96.125.—
laolaltă:	Lei	612.461.10 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Eșitele și spesele în anul 1925	"	33.886.60
Starea la finea anului 1925	Lei	578.574.50 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>

**XLIII. Fondul taxelor de 10%, dela profesori.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	196.975.50
Intratele și venitele în anul 1925	"	84.961.50
laolaltă:	Lei	281.937.—
Eșitele și spesele în anul 1925	"	— —
Starea la finea anului 1925	Lei	281.937.—

**XLIV. Fondul Grigorie Episcopul ptr. propag. religioasă.**

Starea dela finea anului 1924	Lei	— —
Intratele și venitele în anul 1925	"	277.900.75
laolaltă:	Lei	277.900.75
Eșitele și spesele în anul 1925	"	40.420.75
Starea la finea anului 1925	Lei	237.480

La propunerea comisiei,

Sinodul aprobă socoțile prezentate, și dă Consistorului absolutorul obicinuit pe anul de gestiune 1925.

**Nr. 49.** Se prezintă raportul Consistorului No. 1553/1926 despre cumpărarea unui intra-

vilan în Arad, pentru fondul Ioan Meșianu.

Comisia propune, iar

Sinodul eparhial aprobă cumpărarea terenului din chestiune, precum și investirea banilor, în edificiul ridicat pe acest teren.

**Nr. 50.** Privitor la raportul Consistorului No. 1457/1926 pentru contopirea fondului gimnazial și pentru cel al promovării culturai religioase, în fondul „Grigorie Episcopul” pentru propaganda religioasă, la propunerea comisiei,

Sinodul încuviințează ca, fondul gimnazial cu starea dela finea anului 1925, de lei 29.713'80, precum și fondul pentru promovarea culturai religioase cu starea dela finea anului 1925 de lei 26.448'80, să se contopească în fondul „Grigorie Episcopul pentru propaganda religioasă”, creat în anul 1925 ca un început de bun augur, pentru spiritualizarea vieții noastre bisericești.

**Nr. 51.** Se prezintă raportul Consistorului No. 1774/1926, prin care se propune votarea unui ajutor de 100.000 lei, din fondul preoțesc, pentru fondul „Grigorie Episcopul pentru propaganda religioasă”.

La propunerea comisiei,

Sinodul încuviințează ca, această sumă pe care preoțimea noastră o pune la dispoziția diecezei cu atâta dragoste, să fie vărsată la fondul „Grigorie Episcopul pentru propaganda religioasă” și se aduce mulțumită adunării generale a fondului.

**Nr. 52.** Urmează raportul Consistorului No. 4235/1926 despre urcarea convenției episcopoești. Comisia propune și

Sinodul, în vederea scumpetei, ce crește zilnic, încuviințează ca taxele de convenție Episcopoească se să se urce cu începere dela 1 Ianuarie 1926, la dublu, Totodată se va aduce mulțumită consillor orașelor Arad și Timișoara, pentru urcarea cvotei de convenție episcopoească la suma de lei 18.000 în Arad, și 12.000 în Timișoara.

**Nr. 53.** Raportul Consistorului No. 502/926 despre vinderea realităților diecezane, din Sânt-Mihaiul român, la propunerea comisiei,

Se ia la cunoștință.

**Nr. 54.** Se prezintă raportul Nr. 782/929 al Consiliului cu bugetul său pe 1926. Comisia propune, iar

Sinodul eparhial încuviințează bugetul Consistorului pe 1926, dupăcum urmează: Venite: 4.552.340'84. Spese: 4.521.185'60.

**Nr. 55.** Comisia verificatoare prin raportul Dr. Antonie Ardelean, prezintă actele referitor la alegerea unui deputat din cler, în cercul electoral Vinga. La propunerea comisiei,

Sinodul eparhial verifică alegerea deputatului din cler I. P. C. S. arhimandritul Policarp Morușca.

**Nr. 56.** Relativ la alegerea din cercul electoral Cermei, la propunerea comisiei

Sinodul validează mandatul deputatului din cler Dumitru Muscan asesor-referent Consistorial.

**Nr. 57.** Cu privire la alegerea unui deputat mirean în cercul electoral Birchiș la pro-

punerea comisiei

Sinodul verifică alegerea deputatului Ionei Mocioni.

**Nr. 58.** În cercul electoral Balinț, devenit vacant prin invalidarea mandatului deputatului Dr. Gheorghe Ciupe ales fiind adv. Dr. Nicolae Petrovici, la propunerea comisiei,

Sinodul eparhial verifică mandatul deputatului mirean Dr. Nic. Petrovici.

**Nr. 59.** La raportul Consiliului eparhial Nr. 1524/1926 din care se învederează, că protestul contra alegerii de deputat în cercul Balinț s'a revocat, astfel cercetarea nu s'a efeituit, Comisia verificatoare propune, iar

Adunarea eparhială verifică mandatul deputatului mirean Dr. Ioan Jucu în acel cerc.

**Nr. 60.** Comisia petiționară prin raportul Dr. Teodor Botiș, prezintă petiția comunei bisericești Mehala, din tractul Timișoara, pentru încuviințarea unei colecte în scopul edificării unei noi biserici în aceea comună bis.

La propunerea comisiei

Sinodul încuviințează cererea.

**Nr. 61.** Comisia bugetară stabilind diurnele și speșele de călătorie ale deputaților sinodali în:

Diurne	Lei 44.400
Spese de călătorie	„ 8.680

Total Lei 53.080

Adunarea eparhială aprobă bugetul actualei sesiuni.

**Nr. 62.** Pentru autenticarea acestui proces verbal,

Sinodul designează biroul și deputații cu sediul în Arad.

Terminate fiind agendele sesiunii sinodale prezente, P. S. Sa părintele Episcop, președintele sinodului, ridică ședința Marți în 4 Mai d. m. la orele 7. Prin cuvinte de iubire ferbinte către sf. noastră biserică, P. S. Sa părintele Episcop mulțumește lui Dumnezeu, că l'a ajutat să conducă prima adunare eparhială în spiritul evanghelic și într'o atmosferă de conlucrare a tuturor deputaților pentru înălțarea bisericei noastre străbune. Roagă pe deputații sinodali și le pune la inimă ca armonia și interesul arătat față de cauzele sinodale să-le ducă și în provincie, și toți să se facă propagatorii și apărătorii bisericei și legii străbune, căci biserică este centrul unde să armonizează sufletele fără deosebire de vederi.

După acestea declară sesiunea sinodală a anului 1926 de închisă. Răspunde în cuvinte pline de însuflețire deputatul sinodal Gherasim Sârbu protopopol Belințului, care fiind spre povârnișul vieții ține se accentueze că a servit sub 6 Episcopi, dar mai mult a observat la actualul P. S. Grigorie, senzul cum trebuie cărmuită o eparhie, care nu caută numai

mai cadrul în carea trăit organizația noastră bisericească, ci idealul mai înalt sufletesc, care duce la spiritualizarea vieții noastre bisericești. Prin tactul și modul cum P. S. Sa a condus ședințele adunării eparhiale se întrezărește o eră nouă în eparhia Aradului, care va apropia toate conștiințele către Mântuitorul Hristos, și instituția întemeiată de El; Sf. biserică.

**Simion Stana**  
notarul ședinței

Acest proces verbal s'a cetit și autentificat în ședința comisiei sinodale de verificare ținută în 11 Maiu 1926.

**Dr. Grigorie Gh. Comșa**  
episcop.

**Dr. Gh. Ciuhandu**  
**Mihaiu Păcățian**  
**Traian Vățian**

**Iosif Moldovan**  
**Dr. Teodor Botiș**  
**Demetriu Muscan**

## Cerc religios în Gavoșdia.

Cercul religios Vărădia de Mureș s'a întrunit în 27 Iunie Duminică în Sf. Biserică din Gavoșdia.

Sf. Liturgie sa săvârșit cu toată solemnitatea de preoții: Ioachim Turcu din Vărădia de Mureș, Damaschiu Medrea Bala, Ioan Covaciu Julița, Ioan Tomuța Pârnești, Vasilie Jihu Gavoșdia și capelanul Iosif Turcu Vărădia de Mureș.

Capelanul Iosif Turcu a predicat despre prăznuirea în mod cuviincios a Duminicilor și serbătorilor. Deși începător, s'a achitat de datoria impusă spre îndestularea generală, și pe viitor a dat dovadă de o vervă oratorică.

S'a săvârșit încă serviciul la plouare multă, care a fost ascultat cu sfială și evlavie de puținii enoriași prezenți, apoi parastas pentru decedatul fost preot local Ioan Musca. După terminarea serviciului divin, preoții am fost invitați de fratele în Christos V. Jivu la casa sa, unde am avut o coferință intimă, în care obiectele de caracter pastoral le-am rezolvit cu dragoste colegială. În aceasta conferință a făcut o impresie penibilă relatarea colegului nostru din Baia Damaschiu Medrea: Că un domn preot din protopresbiteratul nostru... într'un restaurant din Radna în 25 Iunie a. c. în absența sa și în prezența mai multor domni preoți din tract la defăimat zicând: „Că nu e demn de a purta brău roșu“. Preoții prezenți am considerat defaimarea colegului Medria de un gest deplasat, despre ce am luat act, asigurându-l de stima noastră colegială și consideratia ce i-i compete ca unui preot, de model.

La 2<sup>1/2</sup> d. a. am săvârșit vecernia; în proporție cu numărul enoriașilor, și la acest serviciu divin e prezent un număr disparent.

La finea Vecerniei părintele Tomuța și-a ținut disertația despre impresiile la Ierusalim în vara anului trecut. Impresiile personale din locurile sfinte, le-a adus în concordanță cu multă măiestrie cu texte din Sf. Scriptură, scoțind în relief, cari ar trebui să fie virtuțile; a sbiciuit multe păcate omenești între cari și necercetarea sf. Biserici de către enoriași din Gavoșdia.

În tăcerea nocturnă a auditorilor, din afară mi-se părea că aud un murmur; ies afară să mă conving

ce poate să fie? La primul aspect îmi zic: „Perirea ta din tine Israelle“ Pe podul (drumului mare) vis. a vis de sf. Biserică număr 32 oameni uunți cu țigarete alții cu pipe în gură. Mă apropiu de dânșii, văd că unii fac politică, alții comentariu asupra ploilor ce-se revarsă în continuu. Un om mă agrăește: „Părinte ce va fi de noi cu ploile acestea“?! Îi ripostez ce să fie? Dumnezeu nu dă cu băta ci respiațește omenimea după faptele sale. Ploile multe ce cad asupra noastră sunt încercări dela bunul Dzeu pentru nenumăratele păcate ale oamenilor de ex. cum păcătuiți și voi acuma stând afară și nu în sf. Biserică unde v'ar fi locul.

După scurta conversare cu cei de afară, publicul din sf. Biserică iasă și cu toții se duc la casele lor.

Ne-am depărtat din Gavoșdia cu conștiința liniștită, ca conlurgisitorii ne-am făcut datorința sămănând sămânță bună, din care durere puțină a căzut pe pământ bun, ci mai multă pe cale și între spini.

*Coresp.*

No. 2906—1926.

## Comunicat oficial.

Ministerul Cultelor și Artelor cu No. 29.576/1926 ne face cunoscut, că Societatea Națională „Crucea Roșie“ a României, a hotărât să dea cu ocazia aniversării a 50 ani de existență, serbări în toată țara în zilele de 3-10 Octombrie a.c. pentru mărirea fondului și popularizarea scopului ei în conștiința publică.

Alegerea felului și numărului serbărilor, precum și a programului lor, rămâne a se face, de fiecare comitet local, compus din: Primarul respectiv; un delegat al Comitetului filialei Crucii Roșie — acolo unde există; reprezentanții-tuturor confesiunilor religioase; reprezentanții corpului profesoral; persoanele mai notabile din localitate, precum și reprezentanții celorlalte autorități, — acolo unde există.

Cum scopul acestei Societăți nobile constă în a ajuta durerea umană fără îngrădiri de naționalitate, biserica trebuie să-și dea concursul său întreg unei atari întreprinderi folositoare.

De aceea invităm Onor. Preoțime să ajute cu toată stăruința la organizarea acestor serbări și la cheta înstituită pentru mărirea fondului punându-se în contact cu delegații societății.

Arad, 10 Iulie 1926.

*Consiliul ortodox român al Aradului*

## Aviz.

La sărbătoarea sf. Proroc Ilie 20 Iulie a. c. se va face obicinuitul pelerinaj la sf. mănăstire dela Izvorul Miron din hotarul comunei Romanești din protopresbiteratul Făgetului.

Cu acest prilej se va celebra sf. liturgie în sobor cu predică ocazională, iar lângă Izvorul tămăduitor să

va face sf. maslu cu 7 preoți și se vor ceti poporului credincios slujbe dumnezeiești după trebuință fiecăruia.

Cei pregătiți — mărturisiți — se vor putea împărtăși cu sfânta cuminicătură la sfânta liturgie.

Făget în 2 Iulie 1926.

*Sebastian Olariu* protopresbiter.

## INFORMAȚIUNI.

**Revista:** „Biserica Ortodoxă Română“ aduce știri despre inițiativa luată în Franța, sub titlul „O înjghebare bună“. Anume: În Franța, s'a întemelat o tovarășie de oameni cari vor să lupte împotriva desfrâului dăunător copiilor, cu scopul de a lupta:

1. împotriva tuturor înfățișărilor de destrăbălare publică,

3. împotriva tipăriturilor, fie îmbrăcate în orice formă,

3. să urmărească însănătoșirea morală a mediului în care trăiește tinerimea.

Ar fi de dorit înjghebarea astor fel de tovarășii și la noi în țară.

## BIBLIOGRAFIE.

A apărut broșura: **Pe drumul crucii** de *Pr. Manea Popescu*. Pentru folosința mamelor crestine, împodobită cu chipuri. Prețul 10 Lei. Se află la Librăria Diecezană.

## CONCURSE.

Pentru întregirea postului de preot din parohia de cl. a II.-a **Remetea-luncă**, tractul Belinț, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt:

1. Usufructul sesiei parohiale constatatoare din 30 jugăre, parte arător, parte fânaț.

2. Usufructul alor intravilane parohiale de câte 800 metri cad.

3. Birul parohial satorit în 1898.

4. Stolele legale.

5. Retribuția de stat, pentru care parohia nu ia nici o răspundere.

Parohia e de cl. II.-a dar în urma înaltei încuviințări consistoriale de sub Nr. 2639 din 23 Iunie 1926, în lipsa de concurenți cu cvalificație de cl. II.-a se admit și de cei cu cvalificație de cl. III.-a.

Impozitele după sesie, intravilane și după întreaga dotație, cad în sarcina alesului preot.

Concurenții sunt poștiți a se prezenta în termenul concursual, într'o Duminică sau într'o sărbătoare la sf. biserică din Remetea-luncă, județul Severin, spre a-și arăta dexteritatea în tipic, cântare și oratorie.

Ca să se poată prezenta trebuie să dovedească protopresbiterului tractual din Belinț, că posed cvalificația poștiță de acest concurs.

Întru-cât sunt din altă dieceză, nainte de prezentarea în parohie, trebuie să se prezenteze P. S. Domn Episcop diecezan, spre a le da binecuvântare ca să poată concura.

*Comitetul parohial.*

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu*,

Protopresbiter. 2—3

Coform rezoluțiunei Ven. Consiliu eparhial Nr. 2504—1926.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. I din **Mănăstur**, protop. Vinga, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Șc.“

Venitele sunt:

1. Una sesiune parohială în estenzlune de 32 jugh cad. pământ, parte arabil — parte fânațe și un intravilan

2. Stolele legale.

3. Birul legal.

4. Intregirea dotației preotești dela Stat.

5. Parohia se obligă, ca în termen de doi ani să edifice casă parohială; iar până atunci se va îngriji de locuință pentru viitorul preot.

Preotul ales va solvi toate dările publice după întreg beneficiul din parohie și va catehiză la toate școalele din loc fără altă remunerație din partea parohiei.

Recursele însoțite de documentele necesare conform regulamentului pentru parohii și adresate cons. parohial din Mănăstur, se vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc din Vinga, cu sediul în Timișoara; iar recurenții se vor prezenta în cutare Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Mănăstur spre a se face cunoscuți poporului.

Parohia fiind de cl. I, dela recurenți se cere cvalificație de cl. I.

Recurenții din altă dieceză vor avea să producă act de legitimație dela P. S. Sa dl Episcop al Aradului, că pot recurge.

Mănăstur, din ședința comitetului parohial ținută la 24 Maiu 1926.

*Nicolae Stanciu* m. p. pres. *Vasile Stoin* m. p. notar.  
În înțelegere cu: *Dr. P. Țlucra* m. p. protopop.

## A v i z.

Se aduce la cunoștința On. public, autorităților publice și autorităților bisericești, că am deschis un birou de

## „ARCHITECTURĂ ȘI CONSTRUCȚIUNI“

înstalat visa-vis de gara CFR. Arad.

Executăm tot felul de planuri și devize pentru locuințe, școli și biserici și alte lucruri cari aparțin arhitecturii, totodată și întreprindem orice lucrări de această ramură.

Cu stimă:

**DAN ȘI DRECIN,**

Birou de Arhitectură și Construcțiuni.

## A v i z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratului public, că în Arad str. Meșianu nr. 16 (casa biserică ort. rom.), am deschis un **atelier românesc de frizerie**, pentru preoți.

Rog sprijinul onor. public românesc.

Cu stimă:

**Ilie Avrămușu**

barbier și frizer

Arad str. Meșianu Nr. 16

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial  
Censurat: **Prefectura Județului.**